

Věrná STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník II. Číslo 3-4.

V Žatci dne 31. ledna 1947.

Cena 4 Kčs

HLAVNÍ TRATOVÉ SMĚRY PRO REEMIGRACI VOL. ČECHŮ ROKŮ 1946-47.

Cesty všech věrných Čechů z ciziny vedou do vlasti.

Poselství presidenta republiky Dra Edvarda Beneše k uvítání Čechů vracejících se z Volyně

Drazi přátelé,

vracíte se vy, vnukové a pravnukové českých otců, kteří před dlouhými lety odešli ze svých domovů, do vlasti svých otců, do své vlasti. Při vstupu na půdu republiky vás vítám srdečně s pocitem dosti učinění. Váš návrat je jednou z dílčích skutečností, které nám mají ve svém souhrnu pomoci vybudovat náš nový národní stát. Mluví-li o našem novém státě, vím, jak jste právě vy a vaši přispěli svými životy a krví k jeho znovuzrození. Přicházíte ze země bratrské. Jsme zavázáni vděčností vládě Sovětského svazu za pochopení, které projevila při řešení otázky vašeho návratu. Přicházíte ze země, která prvá po veliké revoluci a po těžkých bojích začala uskutečňovat socialismus ve všech složkách státního života. Prosim, abyste dali své zkušenosti z dosavadního svého domova rádi a ochotně k dispozici u nás při budování státu našeho. Zachovali jste si po několik generací tradici po svých předcích, zachovali jste si národní uvědomění, lásku k zemi, z níž vaši otcové odešli, a čistotu jazyka až překvapující. Přesto vám nechci zastírat, že budete musit překonat některé obtíže, než se slijete s novým prostředím. Nedejte se ničím odradit, pracujte a budujte houževnatě. Rád vám přispěju radou i podporou, abyste dospěli ke klidnému životu. Vítám vás ještě jednou upřímně do našich národních řad a přeju vám dobré vyřízení všech vašich těžkostí a rychlé splynutí s novým vaším prostředím.

Volyňským Čechům, kteří přijíždějí do nového domova na uvítanou

Srdečně zdravím naše krajany z Volyně, kteří se vrací do země svých otců a dědů, do své vlasti. Přijíždějí v době, kdy se naše země teprve léčí z ran, které jí zasadili němečtí okupanti, jejichž hrůzovládu zakusilo i Volyňsko. Ne náhodou se k jménům Lidice a Ležáky pojí i jméno volyňského Českého Malína. Přijíždějí však i v době, kdy se náš lid zvedl k velkému pracovnímu vzepětí, aby učinil ze své země svůj vzkvétající a radostný domov.

Jsem přesvědčen, že naši krajané z Volyně se připojí se zápalen a nehledíce na těžkosti k tomuto velkému národnímu dílu právě tak, jako přinesli svou hřivnu i v boji za svobodu naší republiky. Věřím též, že budou vždy s vděkem vzpomínati své dřívější vlasti — Sovětského svazu, která má hlavní zásluhu o to, že můžeme dnes znovu svobodně budovati svůj stát, a že budou tvořiti jednu z pevných pásek přátelsví československo-sovětského.

Vítám proto srdečně všechny naše nové občany z Volyně a přeji jim v novém domově největšího zdaru a štěstí.

Kl. Gottwald.

Volyňským krajanům na uvítanou

K návratu volyňských Čechů do vlasti píše
arm. gen. L. SVOBODA.

V těchto dnech přijedou ze Sovětského svazu do Československa první vlaky s volyňskými krajany - repatrianty, vesměs rodinnými příslušníky bývalých bojovníků I. čs. armádního sboru v SSSR. Návrat Čechů z Volyně do staré vlasti je velikou a historickou událostí. Téměř po 80 letech odloučení vrací se volyňští krajané do staré vlasti — aby v Československu se trvale usadili a zapojili do národního, státního a budovatelského života v osvobozeném státě.

Pozdravujeme a vítáme co nejpřímněji české bratry a sestry z Volyně při jejich návratu. Děkujeme jim ještě jednou za vše, co pro náš osvobozovací boj vykonali a obětovali. Děkujeme jim také za jejich rozhodnutí, které je dnes přivádí domů, mezi své, do staré vlasti, na niž nikdy nezapomněli a již zůstali věrni. Zvláště oceňujeme to, že toto rozhodnutí uzrálo v době, kdy naše republika, osvobozená od zrádných Němců, nejvíce potřebuje každého páru pracovitých a spolehlivých rukou.

Návrat volyňských Čechů do republiky znamená nejen národní a početní, ale především také hospodářské posílení našeho státu. S volyňskými krajany přicházejí na hospodářské usedlosti a do zemědělských vesnic, opuštěných Němci, pracovití a zkušení hospodáři a zemědělci, kteří vzdělají českou půdu a rozmnoží její plody k všeobecnému hospodářskému rozkvětu země. Republice se tak

dostává nejen pracovníků, ale také obránců a bojovníků.

Při té příležitosti třeba oceniti práci a úsilí těch volyňských pracovníků a bojovníků, kteří po demobilisaci se sami ujali péče a hospodaření na svěřených usedlostech. Jim patří zvláště dík a zásluha také za to, že dnes jejich rodiny nepřicházejí do zcela nového neznámého prostředí, nýbrž ke svým a mezi své. Bude to tedy shledání radostné. Věřím také, že i ostatní české obyvatelstvo a zejména představitelé naší lidové místní a okresní samosprávy vyjdou nově přichozím co nejvíce vstříc a vyvoří žádoucí psychologické ovzduší, které připraví a umožní rychlé splynutí volyňských reemigrantů s novým prostředím. Zejména je třeba, aby všechny drobné obtíže a překážky byly řešeny v duchu opravdového přátelství, spolupráce a dobré vůle tak, jak si toho hospodářské zájmy státu žádají.

Pozdravuji co nejpřímněji nově přišlé krajany z Volyně jménem svým i celé československé armády. Věřím, že za těmito prvními vlaky přijedou co nejdříve vlaky další i poslední, a tak celá rodina volyňských Čechů bude opět shromážděna a usídlena na české půdě, pro jejíž osvobození tolik vykonali a obětovali. Přeji jim ze srdce, aby se jim v nových domovech líbilo, aby se ve své nové vlasti, republice Československé, cítili spokojeni a šťastni.

Václav Kopecký, ministr informací:

Budte vítáni!

Volyňští Češi, kteří se před lety vystěhovali z rodné země, vracejí se tedy zase zpět do osvobozené vlasti. Vítáme je nejen jako hrdinné bojovníky ze Svobodovy armády, kteří přispěli nemalým dílem k osvobození vlasti, ale také jako dobré hospodáře, kteří se těší, aby mohli pracovat v rodné zemi a přispět k jejímu rozkvětu.

Volyňští Češi ve víchřici druhé světové války prožili mnoho utrpení a běd. Dosud je v paměti tragický osud vesnice Českého Malína, na níž se německá fašistická bestie mstila za to, že otcové i syni vstoupili do řad československých bojovníků za svobodu. Tehdy zuřiví němečtí kati vydrancovali a vyloupili celou vesnici a její obyvatele zahnali do kostela, který zapálili. Zde v hořících troskách našly strašnou mučednickou smrt desítky žen, dětí a starců. Bojovníci z řad volyňských Čechů v Svobodově armádě nikdy na tuto německou bestialitu nezapomněli a se zbraní v ruce tím úporněji hnali Němce až ke Karpatům. Jednotky z volyňských Čechů bojovaly se Svobodovou armádou také v krvavém boji u Dukly, kde z jejich řad padlo mnoho obránců vlasti.

Ano, oběti volyňských Čechů za osvobození republiky byly veliké. Nesmíme jim to nikdy zapomenout. Dnes je vítáme do osvobozené vlasti, která začala nejkrásnější kapitolu svých svobodných dějin. Máme u nás lidově-demokratickou vládu, která vzešla z lidu a o lid se opírá. Jejím rozhodnutím dostáváte usedlosti po Němcích. Víme, že tak, jak jste kdysi povznegli hospodářské usedlosti na Ukrajině, že tak povznesete i hospodářství v rodné zemi. Jste zkušení hospodáři a umíte pracovat. Vězte, že v nové republice se cení práce nejvíce. Věřím, že svoji práci přispějete také ke zdaru dvouletky, kterou jsme právě začali.

Je to dějinná spravedlnost, že se dostáváte na místa Němců, od nichž jste v poslední válce utrpěli tolik příkoří. Víme, že na nových hospodářstvích budete pracovat radostně, neboť to bude práce na svém a pro sebe a že v místech, kde se usídlíte, stane se věrnými strážci a budovateli nové republiky. Ještě jednou Vás při návratu do vlasti vítáme a Vaši práci přeji mnoho zdarů!

TELEGRAM

Svazu Čechů z Volyně, Žatec.

Upřímně vítám první rodiny Čechů z Volyně a žehnám jim.

Dr. Josef Beran, arcibiskup pražský

Vítáme Vás na půdě vlasti

My vojáci, kteří jsme bojovali v prvním čs. armádním sboru v SSSR, spolu s vašimi syny a otci, zvláště srdečně vítáme vás, volyňské Čechy, na osvobozeném území Československa. Zabranění vojáci s netrpělivostí očekávali příjezd volyňských Čechů a to nejen proto, že přejí svým spolubojovníkům s vámi šťastné shledání, ale i s hlediska a potřeb státu.

Vracíte se do země, kterou vaši dědové opustili před 70—80 lety. Váš návrat je historickou událostí. Vaši předkové by již nepoznali svoji vlast. Oni ji znali jako zemi pod nadvládou rakousko-uherské monarchie, kde německý prvek byl rozhodujícím hospodářským a politickým činitelem. Dnes jsme státem Čechů a Slováků a žijeme v lidově demokratické a svobodné republice. Doufejme, že na věky jsme vyhostili z našich zemí věrolomné Němce, kteří po staletí ohrožovali naši svobodu a národní nezávislost.

Zahraniční vojáci ujišťují volyňské Čechy, stejně jako všichni poctiví vlastenci, že jsou vítanými hosty. Naše krásná úrodná země čeká na dobré a poctivé hospodáře, kteří jí budou řádně obdělávat, abychom společnými silami, pracující lid měst i venkova rychle zacelili rány, způsobené republikou fašistickými pláty. Jsou před námi těžké, ale ne

neprekonatelné úkoly. Všichni musíme vytvářet ty hodnoty, které nepřítel po dobu dlouhých šesti let u nás raboval. Nepochybujeme o tom, že volyňští Čechové se čestně zařadí k plnění úkolů, jež jsou nám dány dvouletým plánem obnovy. Volyňští Čechové jsou určeni státí se hraničáři, kde naše půda po staletí byla převážně v rukou Němců. Vláda Československé republiky dá jim všechny podmínky zdravého hospodářského, politického a kulturního vývoje. Volyňští Čechové nepoznají více národnostního útlaku, který prožívali v Beckovském Polsku. Pošití šovinisté často vyhrožovali, že „volyňští Čechové na Ukrajinu přijeli na psech a na psech odjedou.“

Spojenecká vláda Sovětského svazu dala možnost volyňským Čechům, aby si přivezli do Československé republiky téměř všechny movitý majetek. Tím je dán základ pro první počátky spokojeného života v Československé republice. Věříme, že volyňští Čechové se stanou významnou složkou našeho národního života, že se čestně včlení do fronty věrných přátel Sovětského svazu, bez jehož hrdinské Rudé armády a jejích nezměrných obětí nebylo by ani osvobozeného Československa.

Škpt. Jar. Dostál.

Jiří Rébl-Volyňský:

K návratu do vlasti

Buď pozdravena, otčino má milá,
 buď pozdravena země života!
 O tobě duše má po léta snila,
 když kalich trpký od macechy pila,
 a cizinou šla jako sirota...

Co hořkých slz ronilo oko moje,
 co těžkých ran bodalo srdce mé...
 Já nadějí konejší cily svoje,
 že přijde čas po letech mého boje —
 kdy v objetí se vrhnu matky své...

Dnes mizí rozervaná clona času...
 já jasně zřím tu pravou matku svou...
 já vidím život nový, vidím spásu,
 já slyším pozdrav tisícových hlasů
 širotků — psanců, jež k své matce jdou...

Jdou cestou, kterou dědové šli z vlasti...
 jdou cestou krví otců zbrocenou...
 jdou cestou slávy, heroismu, strastí,
 jež vedla reky k vlasti přes propasti,
 tou cestou — hroby, kříži roubenou...

Ó země svatá, matko naše milá,
 nám zaslíbená země života,
 v tvé tepny vrací se krev ušlechtilá,
 v tvé svalstvo vtéká nová, bujná síla,
 jež neschladla v cizině po léta...

Otevři pro ně nitro svojí hrudi,
 dej dýchnout jim z mateřských čistých plic,
 dej život jim, neb nešťastní jsou, chudí,
 ať k životu se při tvém srdci vzbudí
 a vykročí lepšímu zítřku vstříc...

Ó, matko vlasti, Bohem požehnaná,
 zda víš co dát máš věrným dítkám svým?
 Zda víš čím zacelí se jejich rána,
 jež macechou jim byla v srdce dána?
 — Jen láskou tvou a citem mateřským!

Ó, vítejte, vítejte, matko naše krásná,
 jsme u tebe, v náruči teplé tvé!
 Dej poznat nám v domově chvíle krásna,
 ty, matko naše — vlasti čarokrásná,
 a v lásce měj nás věrné dítky své!...

Podbořany v lednu 1947.

VI. Hybler:

In memoriam

„...a na hranici prapor vedle praporu. Když vlak vjížděl do stanice, hrála hudba „Kde domov můj“. Lidé nás vítali srdečně a bílé družičky zasypávaly květinami. A už nás volaly krajanky — takové hodné české panímámy, nabízejíce plně ošatky do zlata vypečených českých buchet. Plakali jsme radostí, líbali a objímali nejenom bratry Čechoslováky, ale i tu drahou českou zem... Bylo to jen ve snu, ale bylo to tak krásné; byli jsme konečně doma.“

Tak mi to jednou ráno v zimě roku 1942 vyprávěl bratr František.

Bylo to v době, kdy Hitlerovy bandy opanovaly skoro celou Evropu a stály před slovanskou metropolí - Moskvou. Bratr František — tak jako tisíce jiných volyňských Čechů — nepřestal ani na chvíli věřit ve vítězství demokracie a pravdy, a návrat volyňské menšiny do vlasti byl jeho jediným a neuvěřitelnějším přáním. Píší těchto pár řádků in memoriam Františkově, ne jako bratru, ale jako jednomu z tisíců věrných synů naší zahraniční větve, kteří pro svoji otčinu dovedli obětovat vše — i život. Chtěl bych ukázat, jací jsme kdysi bývali a s ja-

kými ideály šli jsme do boje za svou bodu vlasti...

Šli jsme na vojnu čtyři bratři a já s bratrem Františkem byl přidělen k hudbě I. sam. brigády z SSSR. Tam jsme pracovali až do 18. září 1944. Bylo to v době zuřivých bojů u Duklu a naše řady byly již značně prořídle. Hudba I. brigády poslala na pomoc kamarádům 15 mužů. Byli to sami mladí a zdraví lidé a mezi nimi i můj bratr František.

„Kdybych tam zůstal, tož s Bohem a vyřídí ode mne pozdrav matičce Praze!“ řekl na rozloučenou a vskočil do auta již poslední. Hromová salva a kamarádi odjížděli. Netušili jsme tehdy, že polovinu jich vidíme naposled.

Za tři dny odešel jsem kupředu s jinou skupinou a o bratru Františkovi dověděl se až 9. října.

„Našel jsem jej na poli u Zyndranově nedaleko spálených tanků. Ležel tam asi šest dnů, ale vyhlížel, jako by spal. Bylo tam našich mnoho a udělala to asi německá „vaňuša“ (devitihlavový minomet). Když jsem se trochu vzpamatoval, prohlédl jsem jej a v kapse našel tuhle písničku.“

Byla to partitura písně „Koupím já

si koně vraný“ pro mužský sbor, kterou jsem napsal ve Stanislavově.

Co člověk cítí v takové chvíli, netřeba vykládat, — byl to již čtvrtý padlý z naší rodiny... Proč právě on, jenž po vlasti toužil snad nejvíce, nemohl ji uvidět? — Nedošel... Padl na poli slávy a spí tam svůj věčný sen pod starým sehnutým křížem na pozemku Hric-Sejka — tři kilometry od československé hranice — kde ho našel a pohřbil starší a třetí bratr Jaroslav...

Za měsíc potom dostal jsem dopis od jeho jediné dcery Toni.

„Je mi tak hrozné smutno, strýčku, tak nevýslovně teskno u srdce, že bych nejraději zemřela... Ale dřív ještě chtěla bych vidět vlast — krásné Čechy, pro něž můj drahý tatínek obětoval život. Chtěla bych, alespoň jednou v životě uvidět zlatou a stovžatou matičku Prahu a potom třeba zemřít.“

Drahá Toničko, dá Bůh, že se toho již brzo dočkáš!

To jsou srdce, která dovedou víc než milovat; srdce, která dovedou trpět a přinášet oběti, — to jsou srdce volyňských Čechů...

J. Foitík:

Naším z Volyně

Okamžiky, v nichž překračujete hranice Československa a ocitáte se na půdě, z níž odešli před osmdesátí lety naši předkové, utkví vám v paměti do posledních dnů života. Je to samozřejmě, neboť na takové události, jako je tato, se nikdy nezapomíná. Těšili jste se na tuto chvíli všichni na Volyni, jako jsme se těšili na ni my zde. A třeba, že doba, dělicí nás od chvíle, kdy jsme my, vojáci, opouštěli Volyn, byla pro nás všechny těžkým zkušebním kamenem, obstáli jsme téměř všichni dobře. Tu jsme my, vojáci, splnili svůj úkol, jak nám to kázala naše národní a vojenská povinnost, to bylo již mnohokrát potvrzeno povoláními osobnostmi. Stejně dobře víme, že i Vy doma, přes veškeré těžkosti, plnili jste zrovna tak svědomitě své občanské povinnosti vůči státu, který byl dosud vašim domovem.

Nyní přicházíte do vlasti. A můžete být na to právem hrdí, že celá naše t. zv. volyňská menšina se vrací zdravá, dobou a bouřemi nezlomená, do náruče Matky-vlasti, neboť jen málo, velice málo bylo těch, kteří utonuli v moři ciziny. Nechci, aby tato slova zněla jako sebechvála — kde je toho třeba, dovedeme si říci také i tvrdou kritiku do očí — ale skutečnost, že jsme se dovedli ve víru dvou strašných válek, při velmi častých změnách vládnoucích národů a režimů i politických a hospodářských změnách uhájit národnost a uvědomění přínaléžitosti k národu, je naším bezsporným kladem.

Návrat naší volyňské větve do vlasti spadá do velmi významného období v dějinách Českoslo-

venska. Je to především nové osvobození republiky a pak odhodlání celého národa učiniti tu drahou, tolikerými obětmi výkoupnou, demokratickou republiku státem, v němž by se každému poctivému a pracovitému občanu dobře žilo. Záhy uslyšíte, že československé národy stojí na prahu velkého díla, vytknutého dvouletým budovatelským plánem. I pro vás, reemigranty, vzniknou zde velké občanské povinnosti a věříme, že jim dostojíte a úkoly vám svěřené vyplníte. Chceme se v ČSR dožít šťastné budoucnosti a proto budeme pro tuto budoucnost také pracovat.

A k závěru ještě něco. Život přináší nejen radosti, ale také i bolesti, trpkost a zklamání. Snad i vám se bude někdy zdát, že jste zklamáni něčím, co jste si jinak představovali, budete cítit trpkost a bezradnost. Vzpomeňte si, že to všechno život nese vždy a všude a s klidem a rozvahou hleďte vpřed. Víím, že v těžkých okamžicích zavzpomínáte i na Volyn... Tož, to se nám stalo všem. Vždyť jsme tam vyrostli, dýchali svěží vzduch neobsáhlých lánů Ukrajiny a žili mezi dobrosrdečným lidem. Uchovejme si vděčnou vzpomínku na ten dobrý ukrajinský a ruský lid a buďme pamětliví toho, že bez jeho obřího přínosu v zápase proti Německu nebylo by dnešní svobody ČSR a ostatních slovanských národů. ČSR žije v těsném přátelství se Sovětským svazem a my, jeho věřejší občané, buďme těmi uzly, které toto přátelství ještě více utuží. Vyžaduje toho zájem státu a národa, zájem lepší budoucnosti, která je bohdá před námi.

Dr. Jos. Folprecht:

Zdar Volyňským!

Konečně tedy přijíždí první civilní část Čechů z Volyně do vlasti...

Oceňovali jsme volyňské Čechy vždycky jenom se stránky celonárodní. Je všeobecně už snad známo, že Čechové žijící ve vzdálenosti tisíce kilometrů od střediska mateřského po několik desetiletí nebo i po staletí, nemohou po žádné stránce býti úplně shodni s námi, že se musí nějak lišiti, ať už na základě zeměpisných, nebo přírodních, nebo klimatických, nebo jazykových a národních důvodů. Oceňovali jsme je, myslím, spravedlivě i tehdy, když jsme viděli některé české vlastnosti u nich umocněné, i tehdy, když jsme pozorovali, že za určitých příliš doléhavých okolností tyto československé vlastnosti bledly a pravá kulturní aktivita se na čas odmocňovala.

Vždy však bilance mravní i hmotná našich volyňských Čechů byla aktivní, a to nejen u nich vnitřně, pracovně, hospodářsky, organizačně, nýbrž i vnějškem, že totiž byli u národa, u něhož žili, vázeni, že jejich práce byla uznávána. Tím ovšem zastkvávalo se češství volyňské k nám a my jsme rádi uznávali, že naši Volyňané rozšiřují krásu a dobro české po cizině.

Co všechno bylo příčinou zdatnosti jejich, není snad nutno nyní dokazo-

vati. Kdyby oni sami zvázili tyto důvody, padla by miska nepřijemností a hořkostí jistě mnohem hlouběji. Ale je to světa běh: nikoli radostmi se zoceluje povaha lidská.

Musili bychom se moc mýlit, kdyby volyňští Čechové ve všech dvouletkách, kolikkoli jich bude naše republika kdy potřebovat, nějakým způsobem zklamali. Nezklamou, jsou spolehliví a konečně i nyní, když beze svých rodin a řádné pomoci dokázali sami své těžké práce dovésti ke konci, budou konati pracovní divy tím spíše, když budou už nejen ve vlasti doma, nýbrž i v rodinách doma.

Naše dvouletka a naše budoucnost záleží na dobrých jedincích.

A naši Volyňští byli, ba musili být dobrými jedinci, byli to s mnoha stránek hospodářské i kulturní individuality. Touto se osvědčili za celého svého pobytu v cizině.

Ale to není vše. Hospodářská individualita, ať nucená, ať chtěná, či mimo-volná je nesmírně cenná, ale od Volyňských můžeme žádati i individualitu mravní a podle celých dějin jejich života mimo vlast můžeme právem souditi, že se osvědčili nejen dobře ve dvouletce hospodářské, nýbrž i mravní, ku prospěchu celého národa.

K tomu přejeme těm, kteří zde už jsou i kteří nyní přijdou a budou dále k nám přicházeti, mnoho síly, mravního i fyzického zdraví a zdaru.

Na vědomí a k informaci

Čs. úřady požadují od krajanů - navrátilců úředně autorisované překlady cizojazyčných dokladů. Bylo zjištěno, že v mnohých případech jsou reemigranti nuceni přelácati, resp. nejsou vůbec informováni, kde lze úředně ověřené doklady opatřit. Československý ústav zahraniční v rámci své služby krajanům - navrátilcům zřídil levnou překladatelskou službu. Má dohodu se stálým přísežným soudním tlumočnickem předběžně pro jazyky

anglický, ruský, francouzský, německý, italský, španělský, rumunský a opatří překlady z jiných řečí za výhodných podmínek.

Krajané zašlou doklady Československému ústavu zahraničnímu v Praze III., Karmelitská 25 s označením na obálce: „Pro překladatelskou službu“. Doklady zároveň s překlady vrátí ČÚZ na dobírku. Při každém dokladu je nutno přesně vyznačit, kolik překladů má být zhotoveno.

Jindřich Dušek, předseda Kruhu přátel:

Budtež požehnány vaše kroky . . .

Velkou a nekonečnou radostí naplněno jest moje srdce. Žádný článek, jež jsem psal k Volyňským, neb na jejich obranu, nepsal jsem tak rád jako tento na uvítanou našim drahým z Volyně. Vždyť jsem z mála těch, kteří s nimi stáli svorně a věrně od jejich vstupu do vlasti. Spolu s nimi jsem prožíval imposantní vjezd do Prahy, jejich velkolepé uvítání, jaké Svobodovým volyňským vojákům jen tato dovedla připravit. S těmito prožíval jsem i bolestné zlomy, bídu a utrpení osamocení. Když bylo nejhůře, kdy obzor Volyňských byl zatažen nejčerněji, jezdil jsem z vesnice do vesnice a snažil jsem se potěšiti mnohá, zlomená srdce, skleslá a zdeptaná nekonečným čekáním a hrůzou prožitých bojů s germánskou bestii.

Musíme se přiznat, že přijetí synů, jež nám s Rudou armádou přinesli mír a bojovali se Svobodou za svobodu, nebylo právě takové, jaké si zasloužili za tu lásku k nám tam v ruském domově a za ty potoky krve, které v bojích za nás, za naši vlast, za náš národ a za naše štěstí přinesli. V této chvíli poznáváme, že to byla jen chvilková zaslepenost, kajeme se z této viny a při přípravách, které činí naše vláda, jež si je vědoma nesmírného významu této vracející se větve, sli-

bujeme, že vynahradíme a napravíme v čem bylo chybeno.

Srdce všech Volyňských bije v těchto dnech radostněji, vlast a SSSR plní své sliby, jež byly dány. Plní se sice opožděně, ale přece. A uvážíme-li všechny okolnosti, plní se stoprocentně, ba v míře ještě větší, než bylo očekáváno. Sovětské Rusko ukázalo se k nám menším velkodušným bratrem, který nás miluje, s námi cítí a nám pomáhá. Při všech radostech a starostech, které s příchodem Volyňských k nám přijdou, nesmíme zapomenout, že nebyti pochození a dobré vůle SSSR, nebylo by této radostné chvíle, kterou v nejbližších dnech očekáváme . . . Uvítání prvního transportu z desetitisíců, které přijdou za nimi.

Já nikdy jsem nepřestal věřit, že repatriace bude a přesto sám si stále v duchu i nahlas opakuji ona slova, kterými jsem těšil mnohé, když stáli na pokraji zoufalství . . . ano přijedou, přijedou a dnes již jedou . . .

V duchu vidím ony oduševnělé a krásné zraky tisíců, které jsem vidával při svých deseti zájezdech na Volyň, když jsem jim přinášel pozdravy ze země, která nepřestala nikdy býti jejich vlastnictvím, ze země, již dávali onu nejryzejší a nejkrásnější lásku. Ve volyňských bratřech vítám

a se mnou všichni lidé dobré vůle nejryzejší vlastence, jichž láska k národu a vlasti není prodejná a nedala se zviklati v dobách radostných ani zlých.

President republiky, starostlivý a spravedlivý otec nás všech, jehož nám Prozřetelnost dala, konsul Volyňských generál Svoboda, celá vláda republiky se zadostiučiněním hledí vstříc blízkým se radostným dnům volyňského bratrstva.

Příchodem jednotlivých transportů budou zacelovány rány a spojováno to, co podle přirozeného zákona k sobě patří. Shledá se muž se ženou, syn s rodiči a po překonání počátečních obtíží, které jsou všude, bude mír a pokoj ve svérázných řadách volyňského bratrstva, svatováclavských rytířů a statečných Chodů našeho pohraničí.

S námi také plesá a jásá, třcha mrazem ztuhlá česká země, matka českých synů, neb se jí vracejí ti, jež v pradědech odchovala a jež bída a germánský útlak vypudil. I jí tekou slzy radosti a s námi přijímá ve své nekonečné lásce vás, mladé i staré, a na svých svobodných lánách slibuje vám štěstí, které jste v cizině marně hledali.

Opustíš-li mě zahyneš!

Takřka celé století uplynulo od chvíle, kdy vláda carského Ruska využila populačního přebytku zemí koruny svatováclavské a pozvala Čechy k osídlení územního zisku získaného posledním dělením Polska. Několik set českých rodin se vystěhovalo z Královéhradecka, Chlumecka, Královédvorská i z jiných českých krajů, které tehdy ztratily mnoho dobrých dělníků půdy, aby kolonisovalo široké a úrodné kraje Volyňska. I když v cizí zemi, zůstali všichni nedotčeni národně a kulturně a nikdy neztratili kontakt se svou starou vlastí. Nebylo téměř rodiny volyňských Čechů, aby alespoň jeden její člen nestudoval na českých školách ve staré vlasti, není jediné rodiny, která by se odcizila mateřskému jazyku. I když „opustili rodnou hroudu — nezahynuli“. Jako hrdinové od Dukly zaplatili staré vlasti těžkou daň krve, za všechna léta odloučení. Vrátili se jako naši spoluosvoboditelé, jako vítězové, účastní všech poet, náležejících bojovníkům vítězných spojených armád SSSR, USA a Anglie a ostatních národů, mezi nimiž svými bojovými zásluhami nám vydobili čestné místo. Odvedli daň krve a nabídli vlasti daň potu, nesmlouvavě a bez výhrad — práci na výstavbě druhé lidově demokratické republiky. Nevolali po zvláštních výhodách za své

zásluhy, žádali jen střechu nad hlavou a kus půdy. To co doma zanechali a dostalo se jim po právu!

Jsem snad jeden z těch, kteří dostali se do nejužšího styku s volyňskými bratry v prvních pohnutých dnech květnových 1945. Přiznám slzy pohnutí při rozhovorech s Volyňskými, mluvícími krásnou spisovnou češtinou. Nebyla to česká škola — ale maminka, dovezená kniha a bible, dostalo se mně vysvětlení. Co lásky k vlasti jest vyjádřeno v úsilí každého z této neuschající větve českého národa v cizině, aby mluvil a psal jazykem svých předků. Snad v generacích dídila se jiskřička naděje v srdci každého z nich na návrat mezi své. V současných dnech stojíme na prahu poslední větší dějinné události našeho národa, po velikých dnech osvobození a očištění státu od Němců. Jest to návrat nejpočetnější odnože českého národa z emigrace, návrat větve volyňských Čechů do vlasti. Ze se nám vrací v plné síle a nedotčena národně i kulturně, musí být národ vděčen všem matkám našich volyňských bratří, které své děti vychovávaly v neutuchající lásce k staré vlasti a připravili tak své muže a syny pro nejosvátější úkol pro vlast a národ, k boji za jeho osvobození. Jim patří náš největší vděk a díky. Až přijdou ke svým drahým a mezi nás

do vesnic našeho opět českého Zatecka a jiných krajů vlasti, otevřte jim svá srdce i příbytky, přijměte je sousedsky a po selsku a hlavně tak, aby poznaly, že jsou mezi svými, doma, ve staré vlasti, v takové, o jaké slýchaly vyprávět a samy vyprávěly svým dětem od kolébky. Nedopusť nikdo z nás, aby tyto české mámy byly v nejkrásnějším svém citu zklamány a raněny!

Volyňské ženy! Vaši mužové, synové a bratři konečně se dočkali shledání s Vámi a tepla rodinného krbu. Volyňské dívky! Ztichlé návisi žateckých vesnic oživnou vašim radostným křikem a hrami. České školy jsou pro vás připraveny. Buďte mezi námi na Zatecku co nejsrdčnější vítání a nalezněte u nás a ve staré vlasti ten nejkrásnější domov! Valášek.

Radostně konstatujeme. Okresní odbočka SCzV na Podbořansku vedená agilním pracovníkem br. Foitíkem organizuje pomocnou akci k přijetí první bratří. Konána byla konference a podnikány jsou sbírky. Přijeme podbořanským hodně zdaru.

Děkujeme. Na Malínský fond sebráno bylo na pracovní konferenci Volyňských 1.122 Kčs z podnětu bratra Hory z Blšán. Upřímně děkujeme a prosíme o následování.

Václav Zidlický, předseda odboru mládeže SČZV.

Konečně!

Toto slovo zašleptal mnohý z nás Volyňáků v těchto dnech... Ano, konečně. Konečně po dlouhé době uvidíme své drahé a uvítáme jejich první transport z Volyně. Uvítáme je co nejsrdčeji jak jen můžeme, na půdě našich dědů, na půdě, za kterou prolévají krev naši otcové, bratři, sestry a mnohdy i matky. Konečně se splnil náš dávný sen, vrátit se tam, kam patříme — domů. Nyní jsme z části zde a ostatní v nejbližší době přijedou za námi... Vrátit se domů — volali jsme v cizině. A nyní jsme zde, chceme tu žít, pracovat a již nikdy neodcházet.

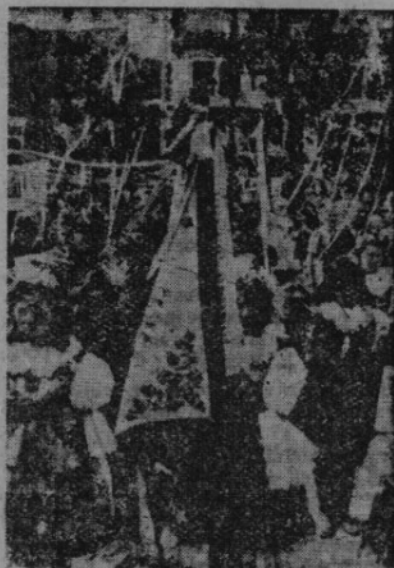
A co bych chtěl říci na uvítanou jménem mládeže, která měla to štěstí a přišla před námi z Volyně domů do klína matky — české země. Mám jedno jediné velké přání, aby první kroky do země otců byly požehnány a rosa štěstí s nebes provázela všude vaše kroky.

Vím dobře, že přicházíte do jiných poměrů, bude se vám mnohé zdát divné a nepřírovné. Budete se zde setkávat s mnohými potížemi, jak při osídlování, tak při soužití se zdejšími poměry. Nesmíte však zakolísat, jako

nezakolísali naši na Volyni v prvých začátcích jejich života v tomto kraji. Nesmíte nikdy a nikde zapomenout, že začátky jsou všude těžké. Vědomí, že jste doma a na svém bude vám dodávat všude sílu, radost a štěstí.

K našim mladým, kteří zde jsou a kteří se již alespoň z části přizpůsobili zdejšímu poměru, mám jednu prosbu. Bratři a sestry, pomáhejte všem a všude, kteří přijdou k nám, s úsměvem na rtech, ujměte se všech bezradných a ochotně je přijímejte do svých domovů, než budou usídleni. Je to naší svatou povinností, abychom bratr bratru pomáhali.

Nedopusťte, aby první krok ve vlasti počínal bolestí a zklamáním. Vím dobře, že volyňská mládež je uvědomělá a ví, co je její povinností. Tak jako jsme přiložili ruku k dílu při prvním velkém podniku Volyňských v Žatci a přičinili se i my o finanční a hlavně velký morální úspěch, tak i naše volyňská mládež bude první při radostném uvítání a při všech povinnostech, které reemigrace bude přinášet. Vždyť mezi přicházejícími budou naši otcové a matky, k nimž se upíraly všechny naše touhy a myšlenky.

Překrásného uvítání dostalo se „Svobodovců“ péčí Kruhu přátel volyňských Čechů v Liběšovicích na Podbořansku. Vpředu praporek katolické mládeže z Kupčova.

JUC Václav Rudovský:

Vítáme Vás, volyňští Čechové!

Toužebné přání našeho národa, přání, které jsme nikdy nepovažovali za uskutečnitelné, se blíží svému vyplnění. Československá republika začíná shromažďovat pod svoje křídla roztroušené syny svého národa z celého světa. potomky těch, kteří odcházeli do ciziny počínaje obdobím po bitvě na Bílé hoře za svobodu náboženství a později hospodářskou existenci, když doma nemohli najít pro sebe a svou rodinu kus půdy a zabezpečení.

První takovou velkou složkou, která se má vrátit, jsou volyňští Češi, skupina, která snad si nejlépe uchovála své ryzí češství proto, že byla vždy mezi slovanským prostředím.

Míza z těla našeho národa počala odtékat již v době pobělohorské v podobě českých exulantů. Později začala odcházet emigrace hospodářská, zejména příkladem jsou právě volyňští Češi.

Již tedy přestanou deputace volyňských Čechů, žádající urychlený návrat svých rodin, přestanou prosby žadatelů v reemigračním odboru ministerstva sociální péče těch, kteří přicházeli požehnat se na návrat členů svých rodin a zjistit, jak vzrostly jejich naděje na shledání s těmi, kdo zůstali doposud za hranicemi naší republiky.

Jest známo, že Volyňáci patřili mezi nejzdatnější naše emigranty, které neodradil tvrdý zápas kolonistů

v oizině o existenci, neboť ten, kdo zakládá svoji existenci v cizině, musí být nejen tvrdý k sobě, nýbrž musí mít nadprůměrné kvality ve svém oboru.

Dnes, kdy příslušníci toho národa, který byl příčinou naší emigrace pobělohorské a měl velký podíl na naší emigraci hospodářské, uvolnili nedobrovolně místa v našem středu, dovršuje se historické dílo spravedlnosti. Na místa, která byla často násilím získána, vrací se synové našeho národa z ciziny, aby nahradili síly těch, které národ vyloučil ze svého společenství.

Již v nejbližších dnech má vyjeti první vlak s našimi Volyňáky z Dubna, za ním druhý vlak z Verby a potom třetí vlak z Rovna. A za těmito prvními vlaky půjdou další, transport

za transportem, které budou přivážeti nové rezervy české krve, jež přidá sílu osvobozenému tělu naší republiky.

Jak nezklamali Volyňáci v bojích za svobodu vlasti, tak i nezklamali v Rusku a v Polsku volyňští hospodáři, živnostníci a řemeslníci, kteří byli vždy nejlepší ve svém kraji. Věříme, že zde doma, skutečně doma mezi námi, budou těmi starými pionýry práce a pokroku.

Vítáme Vás upřímně, volyňští Čechové, čekáme na Vás a doufáme, že mezi námi ve Vašem novém domově, v domově, který má být domovem i Vašich dětí, budete dobrými pracovníky na našem dvouletém plánu, na tom plánu, který má být základem naší lepší budoucnosti a základem blahobytu nás všech.

Volyňská svatba v Kolečovicích. V hulečské oblasti v Kolečovicích konala se na pondělí vánoční slavná svatba podle starých volyňských zvyků. Událost tato přivábila několik desítek zvědavců, kteří se přesvědčili o tom, že Volyňští dovedou nejen pracovat, ale i ušlechtilé se bavit. Dojemná byla řeč bratra Loskota, bývalého náčelníka Sokola v Hulči, který vzpomněl rodičů snoubenců, kteří v tento významný okamžik nemohou požehnat svým dětem. Nezapomněl ani oběti celého volyňského bratrstva

v bojích za svobodu a připomenul, všem účastníkům, že jediné láskou a svorností udržíme svoji svobodu a zvelebíme svoji vlast. Za starousedlíky pozdravil svatebčany šrtm. četnictva Vachtl, který přál nejen svatebčanům, ale i všem Volyňským brzký příjezd jejich rodin. Tak jako při každé volyňské slavné události bylo pamatováno na „Matičku“, tak i zde vykonána byla sbírka na „Matlanský fond“, která vynesla Kčs 3.250 a byla poukázána do Žatce.

Npor. Josef Toušek.

Z naší souleže

Jiří Rébl-Volyňský:

Ze života našich vojáků

V jedné pohraniční německé osadě se osídlila skupina volyňských bojovníků. Mezi nimi hospodaří tři mladší Svobodovci: Jirka — dělostřelec, Jarka — automatik a Tonda — kulometčík. Hoši jsou věrnými kamarády, drží se jeden druhého jak frontová veš vojákovy košile a sdílí pospolu chvíle dobré i zlé. Každého dno obyčejně večer, se scházejí, vypráví si různé válečné epizody a rozřešují problémy svého života.

Onehda večer Jirka dříve nakrmil koně, podojil krávy a hajdy k Jarkovi. Jarka byl již také s prací hotov a tak oba běželi k Tondovi.

Tonda právě zápolil ve chlévě se strakou; dojíl. Straka kopala jako divá a nechtěla si zvyknout jemným Tondovým pracičkám. Tonda však byl vytrvalý, dělal straku, krotil ji, sliboval hory doly, ale straka ne a ne mu rozumět. — „Hergot, čubo!“ zařval na ni Tonda, „kdy už se naučíš rozumět česky?“ A již znovu naplnal svalnaté ruce, pot se z něho jen řinul, avšak straka vedla stále svou. Pomalu mléka v dojačce přibývalo. Tonda se poněkud uklidnil a ještě rychleji počal tahati straku za dojky. Pojednou — břink! — dojačka odletěla až do kouta a všechno tak pracně nadojené mléko bylo v Tondových nohavicích. Tonda vyskočil jako když pod ním mina praskne. „No tohle už přechází všechno! Tohle tak vidět máma, jak se musím s touhle prachsakramentskou „Gertrudou“ psít, tak se upláče... Ečh, nechám tě, mrcho, ať ti to mléko ve vemeni třeba shnije, vykašlu se na tě!“ — Leč po chvíli zvedl dojačku, sedl pod krávu a znovu dojíl. Straka ku podivu zkrotla a mléka v dojačce hezky přibývalo; již ho mohlo být přes litr. Tonda si začal spokojeně pohvizdovat a docela ji jemně pohladil po vemeně... Vtom — bác! — straka sešla hnátou tak energicky, že se Tonda octl v kravinci, oběma dlaněmi si vytíral mléko z očí a odprskával jako sýsel, maje mléko i v puse... „Krucí, lavdon!“ zařval Tonda, vyskočil na rovné nohy, sáhl do kapsy a v ruce se mu blýskl zavírák. „Nó, ještě jednou se mi to stát, tak do tebe, ty mrcho zlořečená, vrazím tu kudlu po samou rukojeť! Na mou duši, mít tady tak svůj kulomet, tak do tebe vpálím naráz celou dávku a ani tou hnátou vícekrát nehneš!“ Rozčilen popadl dojačku, rázně si odplivl a celý zarudlý přešlapoval, nevěda co dělat. — „No, no, jen ještě néstříleš, ty hrdino, ať netrefíš místo straky někoho z nás!“ ozvaly se před chlévem hlasy chechtajících se kamarádů, kteří celý tento výjev pozorovali a smíchy si drželi břicha. Tonda v tu chvíli opustila zlost a začal se řehtat na plné hrdlo. „No, víte kluci, tohle je mrcha prach-set-milionská! Já na ni po dobrém i po zlém a ona vede

stále svou, — maže do mne jako na frontě.“

„No, to už má ta Gertruda přece v krvi, kdyby měla ještě esesmanskou botu, tak by tě mohla mlátit botou a že ji nemá, tak do tě kope pouze hnátou.“ chechtal se z plných plic Jarka. „A já soudím,“ na to Jirka, „že jsi, Tondo, na tu „Gertrudu“ málo jemný, taháš ji za cecky jako ten svůj kulomet na frontě a ona přece by asi radši, abys jí to veménko hezky něžně pohladil a nějak delikátněji sahal na ceciky, to víš, to víš, ono by jí to taky jináč lichotilo.“ — „Chachacha!“ smál se Tonda, „jemně hladit a delikátně sahat, to jo, ale ne s touhle mojí pracičkou, vždyť je od té dřiny samý mozol a těžká je jak kovářské kladivo.“ — „No, viš, Tondo, škoda, že že tu není s námi Tonda Valenta, ten bejt tady, tak už máš od té „Gertrudy“ dávno pokoj, hned by měla granát pod břichem a ani by hnátou nehnula, tak jako ti švábi tam v tom sklepě, když jsme byli ještě před Duklou.“ — „No, vida, o tom jsi nám, Jarku, ještě ani nevyprávěl, tak nám dnes o tom povíš, co?“ — „No, tak dobrá, povím, ale nejdřív podojme ještě tu tvou „Gertrudu“ a pak budu vyprávět.

Tim okamžikem Jirka držel straku za ocas, Jarka za spoutanou hnátu a Tonda vítězoslavně crkal do dojačky, až se to chlévem ozývalo, jako když drčí kulomet. „Takhle na tě, ty mrcho kopává, teď jen vzteky broukás, co? Však ty se naučíš rozumět česky a pěkně poslouchat, jako ti tvoji soukmenovci, jen počkej!“ — Tak co, kluci, jste již po večeri?“ ptal se rozkurážený Tonda, vstávaje od krávy. „No, nejsme, vždyť víš, že nám nemá kdo uvařit!“ — „Tak tedy, krátce a dobře, tuhle se oba nacuňte z dojačky, jako to dělám já a ono se to v bachoři samo dovaří, no ne?“ — Chlapci uposlechli Tondovu radu, napili se přecezeného mléka a byli po večeri

„Tak a teď, Jarko, vyprávěj!“ Kamarádi se usadili proti sobě na otepích luciny a bedlivě poslouchali.

„No, víte, kluci, s tím Tondou Valentou se chodilo na průzkum jako na výlet, to byl samý fortel a legrace, a člověk se ničeho nebál.

Tenkrát nás poslal velitel s četařem Valentou pro „jazyk“. Bylo nás s Tondou pět. Dostali jsme se do lesa, krčme se s křovím a pozorujeme okolí. Pojednou Valenta šeptá: „Kluci, zalehnout, cejtím tady nablízku Němce!“ A ten vám měl čich jako lovecký pes a oči jako ostříž. Zalehli jsme a nasloucháme co bude dál. Tonda se zadržoval do jednoho bodu a šeptá: „Tady ležte a já se doplazím támhle za tu borovici sám, to víte mně se kulky vyhýbají a vás by bylo škoda, kdyby vás náhodou štípla. Připravte se na pomoc a nedělejte žádný hluk, aby nám „jazyk“ neutekl!“ — Ležíme... Tonda

se plazí jako kočka. Zalehl za borovici. Pozoruje a vrtí hlavou jaksi nespokojeně. Pojednou se nadvzdne... zalíci... a dávka z automatu zarachotí lesem. Slysíme výkřik... Četař opakuje... Zarachotil německý kulomet a salvy z automatů. — Plazíme se za Tondou k borovici, ale četař je již vpředu, přikrčen za kamenem. Chceme strilet. — Vtom zaduní praskající granát... Jeden... druhý... slysíme nářek... a za chvíli praskajícím křovím se míhá osm postav. Tonda se chechtá. Nová dávka... a ještě čtyři prochající klesají na zem... Čtyři zbývající utíkají k vesnici. — „Takhle na vás, kluci milionský, však mi neujdete!“

„Hoši, ke mně!“ volá Valenta, „teď se podíváme, kolik jich tu zůstalo... No, vida, kulomet je na padrl, — to jich tady bylo, jak vidíte, čtrnáct. Šest jich máme tuhle, čtyři jsou támhle a čtyři jsou ve vsi... Tak rychle za nimi, ty musíme dostat! Vždyť já je najdu po čuchu!“ — A už to mažeme k vesnici. — „Tak a teď, kluci, pozor, ať nás nepřekvapí!“ Sehnuti za plotem krademe se k jednomu statku. Tonda si vykračuje s automatem jako na honu. „Tondo, přikrč se, nešpásuj se životem!“ křičím na něj. „I jdi, strašpytlé jeden, dyk o mne se kulka bojí ořít, že by se zamazala.“ chechtá se Tonda a šlape si to rovnou na dvůr statku. — „Gospodarzu!“ křičí četař na polského gazdu, jenž vykuoval ze chléva. „Nie bylo tu Szwabów?“ — Nie, panie pouczniku, jak boga kocham, nie bylo tu nikogo!“ — „Mów pravde, bo cie zastrzele jeźeli klamiesz!“ — Gazda se znovu zapřisáhá na všechny svaté, že zde nikoho není.

Tonda se nedůvěřivě podíval ještě jednou na gazdu, podrbl se za uchem, vrátil se ke vratům a povídá: „Tak co tomu říkáte, mluvím ten Antek pravdu anebo lže, já mu jaksi nemám chuť věřit!“ — „No přece by ti nelhal, ví přece, eo by ho za to čekalo, — pojďme dál,“ pravím. Ale četaři se odtud nechtělo, to vite, ten to cejtli. Vrátil se na dvůr — automat připraven — nahlédl do chléva — nic, za kupou slámy také nic; nahlédne do pootevřeného sklepa a jako miš odskočí na stranu. Rychle sahá za pas a šup do sklepa granát — jeden... druhý... až se země otrásla. Tonda se chechtá a kývá na nás: „Už to tam chřeí! Dávejte sem toho gazdu!“ Gazda se chvěje jako osika a prosí o milost. Nahlédneme do sklepa. Ticho jako v hrobě. Jen dvě boty čouhají z vedlejšího sklípku. — „Gospodarzu, a teraz marsz do pivnicy, ale piorunem!“ houkl Valenta na vzpirajícího se gazdu. Gazda chtěj nechtěj musel napřed a četař opatrně za ním. My čekáme s napřaženými automaty a se zatajeným dechem... Krátce zarachotil automat. Výkřik... co je?... myslíme. „Marš!“

zařval pojednou Valentův hlas, a ze sklepa cupají po schodech nahoru dva Němci se zdviženými rukama. „Tak tu je máme!“ smál se vítězoslavně četař. — „A kde je zázda?“ ptám se. „Kde by byl? Co pak jsi neslyšel, jak jsem tam zarachotil?—Zůstal tam s téma dvěma, když je měl tak rád. A teď, hoši, hajdy k našim. Ti budou rádi, že přivádíme „jazyky“ a ještě k tomu dva — a jaké: důstojníka a poddůstojníka. Tak, pochodem pochod a dobře hlídat!“ — Za chvíli jsme se šťastně dostali k našim...“

„No jo, to se to bojuje, když máš takového hrdinu velitelem!“ ozval se Jirka, „chtěl bych ho poznat, jak vypadá. Nevíš kde se usídlil?“ — „Ba, kamaráde, vim, vim...“ zavzdychal Jarka, „usídlil, usídlil... daleko odtud... až tam — u Svatého Mikuláše, na svazích Iljanové... na věčné časy, a ani ho nenašli.“ a Jarkovi kanuly po tvářích slzy jako perly. „Ale tehdy už byl podporučíkem a snad velitelem praporu automatčků.“ — „Jo? A kolik mu bylo let, že byl velitelem praporu automatčků?“ — „Let? De- vatenáct! A byl několikrát raněn... a měl plná prsa vyznamenání — a byl, jak jsem slyšel, povýšen „in memo-

riam“ na nadporučíka. Já jsem tehdy s ním nebyl, byl jsem u Dukly těžce raněn...“

Hoši na chvíli umkli. Letěli vzpomínkami tam do dálky, kde bojovali a krváceli, kde odpovídají jejich hrdinští kamarádi i udatný Tonda Valentů.

„Jo, jo, hoši, takových Tondů nám padlo tisíce a nebáli se smrti, věděli zač umírají,“ pravil dále Jarka, „a dnes máme svobodnou republiku. Oni za ni umírali a my pro ni musíme žít, pro ni musíme poctivě pracovat a ji střežit, aby jejich oběti nebyly marné.“ Kamarádi mlčky přikyvovali hlavou... a po chvíli Tonda dodal: „A my, nestyďáci, si ještě často troufáme naříkat! Teď mi je to samotnému hanba, že si i při té tvrdohlavé „Gertrudě“ naříkám a zoufám... Teď však vim, že je to směšné a nedůstojné pro vojáka a ještě k tomu pro Svobodovce!“ — „No, to víš, že by ses nelbil asi panu generálovi Svobodovi, kdyby například válečné kříže, pojednou poznal ne hrdinu, ale ufnukaného a pokleslého na duchu Tonda — Svobodovce. Ten by ti asi řekl: „No, viš, vojáku, zklamal jsi mne, na frontě, když tě omráčila mina a krev se z tebe cedila

jako z konve, zafal jsi zuby a ani slzu neuronil, a teď... teď naříkáš, když tě mizerná kráva trochu kopne a div nepláčeš nad pocákanými kalhotami!“ Určitě by to tak řekl, nemyslíš?“ — „No, to by tedy určitě ani jinak říci nemohl!“ přiznával Tonda. „Však to bylo naposled... a ode dneška víc nenařikám. Ode dneška budu statečným v práci jako jsem byl na frontě... a vy, hoši, taky, že?“ Hoši přikýkli hlavami a dodali: „Ano, věrnými jsme byli své vlasti, když jsme ji ještě ani neznali, věrně jsme bojovali za její osvobození a věrně ji budeme budovat se všemi ostatními pro blaho naše a našich rodin, které co nevidět budeme mít u sebe! A pak nám bude hej, co?“

Hoši vzrušení svým slibem, pozvedli skleslé hlavy, podali si ruce na dobrou noc a spokojeně odcházeli do svých domovů. Na dvoře před vraty Jarka ještě zažertoval: „Tak, Tonku, až tě zítra ta tvá „Gertruda“ zas kopne, tak hodně naříkej, ať to zas uslyšíme! To víš, že ti přispěcháme na pomoc, to víš, kamarádští je kamarádství! Toník se jen usmál a dodal: „Však to dnes bylo naposled, ujišťuji vás! — Dobrou noc!“

Josef Pejša, Holedče:

Vzpomínky na Volyňské

Menší odstup času mne nutí, abych vyklíčil události, které jsem prožíval u nás v době porevoluční.

Bože, to byly krásné dny začátkem června 1945! Za prvé, stali jsme se hodnými svobody pro tak strašlivé světové válce, a za druhé, poznali jsme tu hrdiny této strašlivé tragedie, kteří svou úlohu zahráli dokonale na jevišti evropských dějin.

Přebírám školní budovu pro účely československého státu, navštěvují MNV a tam dostávám zprávu, že jsou již v obci tři národní správce a patnáctičlenná posádka Volyňských. Byl jsem hrozně zvědav na tyto hrdiny, jejichž cesta z Ruska přes Duklu až na Zatecko byla kropena jejich krví. Posádce velel inteligentní hoch, rotmistr Josef Jakubov. Seznámil jsem se s nimi a ihned bylo navázáno věrné přátelství. Proč, není třeba říkat a dlouho vysvětlovat. Věděli velmi dobře, co pro ně znamená na Volyni český učitel. Byl jsem ihned jejich a ihned jsem ochutnával vojenskou stravu.

Pravda, byli mezi nimi mladí hoši a tátové rodin různého věku. No, a to víte, jak to vypadá. Mladí byli ještě neukázněni a volnějších mravů. Vůbec jsem se tomu nechtěl. Já a ti starší jsme je musili často krotit jako lvíčata, poučovat je a domlouvat jim. Připravili mě častokrát horkou chvíli. Den ode dne se však poměry zlepšily a již jsme měli přede dveřmi 6. července.

„Chlapci,“ řekl jsem jim, „vždyt my musíme ukázat těm německým nadlidem, čím byl pro nás Hus, bojovník za pravdu, právo a spraved-

nost a obháje české věci na Karlově universitě v Praze.“

To stačilo a již se konaly vážné přípravy. Došlo ke zdařilému podniku, který tu stručně zaznamenávám i pro samu obec kronikáře. Za večerního stmívání vyšel průvod od MNV v čele s vojáky, dětmi s lampiony a lidmi ve svátečním náladě. Celkem 89 lidí. Slavnost opravdu slavnostní a snad první v dějinách obce Holedče. U vodárny připravena hranice a oslava zahájena čestnou salvou. Vskutku nádherné rány! V blízkém lese se ozývaly asi tak, jako když jsme poslouchali Moskvu, a ta po pádu Ostravy, opuštěné Němci, vypalovala čestné salvy na oslavu vítězství. Básně,

písně, přednáška a hymna dotvrdily rámeček této vlastenecké slavnosti. Hranice hořela ještě dlouho do tmavé noci, oznamovala nám hraničářům lepší zítřek a říkala, že se vracejí staré zašlé časy, že zase kraj Lučanů oživne českým hlaholem.

Po slavnosti se sešla pomalu sílicí česká menšina k přátelskému večírku u národního správce p. Josefa Šlence, nyní již zemřelého. Národní písně české a volyňské, hudba a tanec vyplnily tento pivní seznamovací večer. Vzpomínka na Volyňské!

Zůstane mi navždy vryta do paměti a nikdy na mne nezapomenu. První část těch vzpomínek věnuji rotmistru Josefu Jakubovi, Mikulov.

Ještě žijí mecenáři

Čin, který je hoden, aby byl zaznamenán. Pan J. Umlauf, rolník ve Stránkách, volyňský Cech, věnoval zdejší škole částku 500 Kčs.

Zdejší učitelský sbor děkuje milému dárci tuto cestou za tak krásný dar. Je to výraz lásky k těm nejmeh-šim a účta k učitelově práci.

S touž radostí budou přijatí ti nej-

menší Volyňští, kteří se vracejí do naší vlasti. Budeme jim věnovat tu největší péči, aby to, co zanedbali, u nás dohonili.

Tlumochíme jim to touto cestou a přejeme jim, aby jejich svízelná cesta k nám již byla uskutečněna a splněna. Pejša, Holedče.

Tuchořice. Pocházíme ze zájmové skupiny Kvasilov a usadilo se nás v této obci 16. Soužití s místními po překonání počátečních potíží je dobré. Máme zastoupení v MNV bratry Martinkem Vladimírem a Šikem Josefem. Taktéž v rolnické komisi hájí naše zájmy Štípek Mikuláš a Martinek Václav. Pracujeme v has. sboru, kde funkcionáři jsou takřka sami Volyňáci.

Předsedou br. Štípek, vel. Náhlovský, hosp. Martinek Václav, sanitářem Martinek Vl. O soužití v obci nejvíce se zasloužili Dubský Josef, Špejr a celá řada jiných, kteří se snažili nás poznat.

Poznámka redakce: Slyšíme nyní velmi mnoho dobrého o Hulečských a vidíme je všude, kde se jedná o dobré jméno Volyňských. Přejeme vytrvání a hodné následovníků.

Protojerej Dr. Ing. A. V. Červín:

Vytvořte u nás druhou Volyň!

Ocťnete se, drazí bratři a sestry, v rodném prostředí, ale přesto soudím, že se vám chvílemi zasteskne po Volyňi. My, kteří jsme vás po řadu let navštěvovali, to velmi dobře chápeme. Vytvořili jste na Volyňi tak krásný kout ve svých vesnicích i v městech, kde jste žili, že bylo u vás mile pobýt. Ale vlasti váš potřebují a vy jste se musili rozloučit s lubeznou Volyňí. Leč není to jen volání národa, jež vás k nám volá, nýbrž i nejširší zájem Slovanstva. Vy Slované, kteří přicházíte do nejzápadnější výspy Slovanstva ze slovanského východu, máte být pečeti vítězství Slovanstva nad germánstvím. Již z toho důvodu bývalo by bylo nejvyšší významné usadit vás všechny na našem západě a nechat vás pohromadě. Bohužel se to nestalo, jinak byste bývali jistě na našem západě ukázali celému národu, jak zdatnou jeho větví jste.

Bylo by chybou zaleknout se rozdělení, jakému budete podrobeni. Jistě bude Žatecko a Podbořansko na symbolickém západě našeho státu

a celého Slovanstva vašim hlavním sídlištěm. Tam vytvořte především druhou Volyň, tam ukažte národu, jak Volyňáci dovedou pracovat. Ale vytvořte malé kouty volyňské i v druhých místech své staré vlasti. Nekešete na mysl, že vás bude v některé obci či v některém okrese málo. Máte svou ústřední organizaci, Svaz Čechů z Volyně, která bude nejlepší naděje do budoucnosti, máte zde i svůj časopis, Věrnou stráž, která vás též bude držet pohromadě. Nebojte se ani toho, že se svou pravoslavnou vírou utonete v nepravoslavném moři. I po stránce náboženské máte před sebou velký úkol. Národ je dychtivý po poznání pravoslavné víry, protože je velmi snášenlivý. Vím z hovorů s evangelickým profesorem Husovy fakulty, ušlechtilým křesťanem Hromádkou, jak vítal vznik i malé pravoslavné církve, aby v Československu byly v rodině křesťanských církví zastoupeny všechny církve. A to říkával již za první republiky. Tím větší zájem o poznání pravoslavné víry je u nás teď, jak je vidět

i z toho, že vydavatelstvo v podstatě evangelické Křesťanské revue v prvním čísle nového ročníku projevuje upřímné politování nad tím, že v uplynulém ročníku nepřinášela revue zpráv o pravoslaví. Byl bych nerad, kdyby moje předcházející věty mohly být vykládány jako nějaká agitace. Jsou pouhým konstatováním skutečnosti, že zde na vás čeká velký slovanský úkol, jak v ukázkách slovanské srdečnosti, kterou přivážíte ze slovanského východu, tak i v tom, že národ ve staré domovině si učiní podle vašeho života představu o pravoslaví. V tomto druhém vašem úkolu učiní naše církve vše, aby vám její usnadnila.

Poděkujte, drazí bratři a sestry, Bohu za velký historický čin svého návratu do staré vlasti a pak věrní ideálům osvíceného křesťanství vyhrňte si s důvěrou v budoucnost rukávy a dejte se po volyňsku do práce. Všichni, kdo vás znají, budou vám rádi ve všem pomáhat.

František Losa, čbr. evangelický farář v Žatci:

Volyňským evangelikům

Budeme radostně vítat v tyto dny všechny Volyňské bez rozdílu jejich náboženského vyznání. Těšíme se z jejich návratu do země otců, a v celém národě je pocit uspokojení, že se to konečně podařilo. Vraccí se věrní synové a dcery do rodinného společenství národního domova. Mají v něm svůj drahý kout i volyňští evangelici. Oni byli první, kteří kdysi jako nežádoucí čeští bratři museli domov opustit pro své náboženské přesvědčení. Mezi navracejícími se Volyňskými jsou dnes ještě potomci těchto exulantů. Za těmi prvními šli pak v minulém století další a byla mezi nimi zase velká část evangeliků. I v cizině nezapomněli navazovat na dobrou tradici věrnosti ke Slovu Božímu. Utvořili mnohé a zdárné kvetoucí evangelické sbory na Volyňi. Církve doma na ně nezapomínala a posílala za nimi kazatele. Byla-li přetrhána pouta k rodné půdě, nebyly nikdy přetřhány svazky s náboženskou tradicí husitskou a bratrskou. Nové sbory na Volyňi staly se studnicemi pramenů nejčistších, udržujících čerstvost duše v poušti ciziny. Přitom, jak jinak ani nelze u těch, kdo žijí v blízkosti bible Kralické a v ovzduší starých bratrských písní, byly naše sbory udržovatelkami čistoty jazyka a právě lásky k vlasti. Přicházejí tedy volyňští evangelici do své domoviny s nejzákladnějšími vlastnostmi a nejnadanějšími předpoklady pro mravní přínos v soužití se svým národním i náboženským kmenem.

Vítáme je knám upřímně a těšíme se na bratrské společenství s nimi i

v našich nově založených sborech v pohraničí. Budeme tu společně s nimi u těžké, ale nadějně budoucí práce. Zveme je bratrsky ke spolupráci a vítáme je s nadějným očekáváním. Jejich bratři a sestry podali nezapomenutelné důkazy lásky k ohrožené vlasti, za kterou umírali. Obdivujeme jejich obětavost, ale nechceme přitom zapomínat, že někdy je těžší pro vlast žít, než umírat. Naše očekávání se upíná právě k tomuto životu navracejících se rodin. Nebude vždy nejlépe a budou k němu potřebovat ještě větší víru, než my doma. Jejich předvoji, vojáky, poznamenala válka a pak namoze osamocenosť v odlisném a ne vždy nejdělnějším prostředí našeho pohraničí. Těšíme se, že jejich rodiny přinesou uklidnění myslí, vyrovnanosť a návrat k záducním kladům náboženského a rodného života.

Dveře našich kostelů a shromáždění vám otevíráme dokořán. Budete se mezi svými bratry u víře nejdříve cítit doma, protože se s námi sejdete u téhož věčného Slova Božího, jak jste činili ve svých sborech na Volyňi. Zazní vám známé melodie bratrských písní a žalmů a vyjdou vám vstříc bratři a sestry se srdcem meluicím a rozumějícím.

Těšíme se, že se s vámi se všemi uvidíme už při službách Božích. Scházíme se každou neděli o 10. hod. v sále evangelické fary na Husově třídě č. 12. v Žatci, v Podbořanech každou druhou neděli o 3. h. odpo. v kostele a v Podlesicích v tytéž neděle o 1.30. hod. odpo. v modlitebně.

Vítá vás celá naše českoobr. evangelická církev, a její synod, který právě konal své zasedání, vám přináší toto poselství:

Bratřím a sestram, potomkům exulantů!

Devátý synod českoobr. evangelické přijal s radostí zprávu o tom, že po dlouhém odloučení jste se vrátili opět do své vlasti. Jste potomci těch, kteří pro čisté evangelium a věrnost k církvi opustili tuto zemi. Láska k biblí a zpěvníku zachránila vaši víru i vaši řeč, kterou jste si přes nesmírné těžkosti zachovali. Vidíme v tom velikou milosť Boží a vyslyšení vašich modliteb, že jste se mohli opět vrátit mezi nás. Pozdravujeme vás upřímně a radostně v našem bratrském kruhu víry a církve.

Víme, že jste nenašli všechno tak, jak jste toužili. Vrátili jste se do poměrů válkou všelijak rozvrácených. Prosíme vás, abyste trpělivě přemáhali nesháze a svou věrností Bohu a jeho Slovu pomáhali budovat vlast i sbory, do nichž jste přišli. Nechtí i Vaše rozptýlenosť se stane požehnáním našeho lidu tak, že budete opravdu jeho soli.

Prosíme Vás, abyste neztráceli odanost k Slovu Božímu, pro něž Vaši otcové odcházeli za hranice. Chraňte své děti i svou mládež od hříchů a splývání se světem. Pevně věříme, že nepřestanete bojovat i nadále svůj dobrý boj víry. Nechtí Pán Bůh požehná vcházení Vašemu k nám, abyste byli požehnáni a požehnaní pro náš lid i pro naši církev.

Jiří Rébl-Volyňský:

VOLYŇ

Volyň, ty živitelko moje milá,
tys chlebem svým mne sytě vykrmila,
tys mlékem svým mne štědře vykojila,
ty země krásná, Volyň, moje milá!

Volyň, ty země žírných lánů, lesů,
ty země zpěvu, hudby, tanců, plesů,
ty země čarovných višňových sadů,
březových hájů, kalín, vinogradů.

Volyň, ty země lásky, milování,
ty země slaviččího klokoťání,
ty země skřivánčího znění,
tesklivých dumek, poesie, snění...

Volyň, ty země dívek horkokrevných,
překrásných žen, ohnivých, avšak věrných,
ty země mladců veselých a zdravých,
jak slunko smavých, leč jak bouře dravých.

Volyň, ty země švarných Volyňáků,
jež nepodlehli nížádnému tlaku,
jež dovedou i srdce s každým rozdělití,
avšak jako lvi se umí s vrahy bítí.

Volyň, ty země věčných nepokojů,
areno zápasů, nesčetných vražd a bojů,
ty země mohyl, hřbitovů, kurgánů,
vulkáne vzpour, válečných huraganů.

Volyň, ty země ve své kráse strašná,
leč ve své hrůze půvabná's a krásná...
Tys kolébkou i matkou pro mne byla,
proto mi pro vždy budeš blízká, milá...

Všem volyňským maminkám na uvítanou

Josef Toman:

Snad ani netušíte, naše drahé, ustané maminky, kolik připrav, vítání a proslovů vás očekává, zvláště ty, které přijíždějí prvním transportem. Neměli jsme možnost ani v dopisech vám vysvětlit, jako hrozně se nám stýská, jak po vás toužíme a jak netrpělivě čekáme.

Vše má svůj konec. Tak i toto dlouhé beznadějné čekání.

Vím, že na vaši uvítanou bude psát mnoho lepších pisatelů a lépe než je tento můj skromný článek. Ale přece bych vám ráda řekla několik vět.

Más, naše skromné volyňské mámy, nemusí při vstupu do vlasti provázet pocit méněcennosti a malosti. Vy, které jste daly českému národu tolik tisíc věrných synů a dcer, kteří až namnoze svoji vlast neznali, šli a kladli za ní své životy vždy, kdy toho bylo třeba, vy můžete se vztyčenou hlavou každému hledět do očí a hrdě říci: Jsem Volyňka. Vám především vděčíme, že po osmdesátiletém odloučení jsme zůstali zdravou českou větví v zahraničí. Když srovnáváme tady, kde sotva 100 km od Prahy, srdce Čech, se tolik lid poněmčilo, tu jsme vám dvojnásob vděční za vaši

lásku ke všemu českému. Byly to vaše modlitební knížky, z nichž se mnozí učili česky číst a byly to také vaše milé české písničky, které jste nám od malička zpívaly a tak učily znát a milovat vše, co bylo české.

Váš život na Volyni byl věčný boj o lepší budoucnost vašich dětí, lehčí než jste měly vy. My to víme. Víme, kolik obětí jste přinášely mlčky, vždy s myšlenkou na nás.

Však „člověk míní a Pán Bůh mění“. Tuším, že málo očí zůstane suchých při posledním pohledu na náš volyňský domov a tichý vzdech bude provázet myšlenku: „Zda to vše ještě někdy uvidím?“

Ale život jde dál. Práce a nové povinnosti vám nedají dlouho tesknit. Jen ve volné chvíli budou zalétat vzpomínky na Volyň.

Při vstupu na půdu „staré vlasti“ vám přeji, abyste se tu cítily šťastny a spokojeny. My vám slibujeme, že pokud naše síly stačí, budeme se starat, abychom vám alespoň částečně vynahradili utrpení posledních let. A své děti budeme vychovávat v takové lásce ke všemu českému, jak jste to činily vy.
O. Kadavá.

NAŠE TOUHA...

Žijeme v cizině
dlouhý řad roků
na zemi Volyně
se slzou v oku.

Slizíme po vlasti
v té cizí stráni,
neznáme radosti,
máme jen přání:

vrátit se do ráje
vrátit se domů,
kde nové jitro je
a štěstí k tomu.

V poli 17. 2. 1945.

Redakce a administrace „Věrné stráže“, týdeníku Svazu Čechů z Volyně vás upřímně vívá na půdě otců, pozdravuje vás, přináší vám řadu potřebných informací pro první kroky ve vlasti a věří, že i ty, bratře a sestro, staneš se jejím členářem a předplatitelem. Bude ti rádcem a přítelem!

Jaroslav Chudoba,
redaktor.

Jindřich Dušek,
administrátor.

SMĚRNICE

pro reemigranty z Voyně, kteří se stěhují od ČSR na základě mezistátní dohody mezi vládou československou a vládou SSSR ze dne 10. 7. 1946.

DOHODA

mezi vládou Svazu sovětských socialistických republik a vládou republiky Československé o právu opce a přestěhování občanů české a slovenské národnosti žijících v SSSR na území bývalé Volyňské gubernie, a československých občanů ukrajinské, ruské a běloruské národnosti žijících na území Československé republiky.

Vláda Svazu sovětských socialistických republik a vláda Československé republiky dohodly se vzájemně o následujícím:

Stať 1:

Vláda Svazu sovětských socialistických republik souhlasila přiznání sovětským občanům české a slovenské národnosti žijícím na teritoriu býv. Volyňské gubernie právo na opci pro československé státní občanství a také právo na přesídlení do Československé republiky.

Vláda Československé republiky přiznává československým občanům ruské a běloruské národnosti žijícím na území Československa právo na opci pro sovětské státní občanství a též na přesídlení do SSSR.

Stať 2:

Vzájemně přestupování v sovětské a československé státní občanství a přesídlování z území jednoho na území druhého z jmenovaných států pro všechny shora vyjmenované osoby musí být prováděno jen na základě plného a dobrovolného rozhodnutí.

Stať 10:

Osobám, které optovaly s úmyslem se přestěhovat podle této dohody, se přiznává tímto právo, při příležitosti odjezdu ze země vzít s sebou svou rodinu. Přitom do rodiny, podle rozhodnutí každého dospělého člena této se počítá: manželka, děti, matka, otec, vnuci, školní žáci, schovaní a také jiné v rodině evakuovaného žijící osoby, pokud se zdržují v jeho společné domácnosti.

Dětem od 14. let se přiznává právo projevit svoje přání, pokud jde o státoobčanský poměr a přesídlení.

Stať 11:

Při provádění přesídlení mají podle možnosti býti nejprve přesídlení rodinní příslušníci těch vojnů a velitelů Rudé armády a československé armády, kteří se nacházejí již na území své země a mají právo vzít k sobě své rodiny podle této úmluvy provedení opce a přestěhování.

Dále mají přednostní právo na přesídlení vdovy a sirotci po vojnech v Rudé armádě a v československém vojsku, kteří padli v boji proti hitlerovskému Německu a jeho satelitům, a také práce neschopní, nemocní, invalidé, starci, osamocené ženy, děti, které ztratily své rodiče, osoby ve státní péči a rodinní příslušníci, kteří

jsou již na území druhé smluvní strany.

Stať 13:

Vláda SSSR prohlašuje, že na vlastní přání přesídlování zemědělců z ČSR do SSSR buď se usadí v kolchozových hospodářstvích, anebo bude jim přidělena země k samostatnému hospodaření podle směrnice pro vzdělávání zemědělské půdy v době oné evakuace, a jestliže si toho přejí, bude jim přidělena zemědělská půda podle všeobecných směrnic.

Československá vláda prohlašuje, že rozmístí a osídlí reemigranty z SSSR v ČSR na selských usedlostech v západních částech Československa.

Stať 14:

Pro osoby, stěhující se ze Sovětského svazu do Československa a také z Československa do Sovětského svazu jsou přiznány následující úlevy při placení daní a dávek:

a) budou sepsány za těmito osobami vykázané nedoplatky v naturálních plněních, daních placených v penězích a na pojistných premiích;

b) v letech 1946-1947 stěhující se hospodářství v Sovětském svazu a také v Československu jsou osvobozeny od placení všech státních daní v penězích a pojistných premiích, též od plnění povinných v naturálních;

c) majetek vyvážený ze země na podkladě ustanovení této dohody jest osvobozen ode všech daní, příspěvků a zajištění;

d) v případě, že přestěhovalce odevzdá svoji úrodu vláde ve středisku, odkudž on odjíždí, druhá smluvní strana v místě, kam se stěhuje, nahrazuje mu odevzdanou úrodu ve stejném množství;

e) odjíždějící podle ustanovení této dohody osvobozují se od závazků všeho druhu, které jsou v souvislosti s tímto odjezdem.

Stať 15:

Vlády SSSR a ČSR se zavazují poskytnouti zemědělcům peněžní zápůjčky v místech jejich nového usídlení na hospodářské zařízení a na jiné jejich potřeby obnosem 5000 rublů anebo 50.000 Kčs na jedno hospodářství. Tyto zápůjčky mají býti navraceny do 5 let.

Stať 16:

Přestěhovalcům se dovoluje převzít: šatstvo, obuv, prádlo, ložní potřeby, jídlo, kuchyňské a jiné nádoby, též ostatní zařízení pro domácí po-

třebu a pro potřebu hospodářství. Zemědělcům vedle toho se ještě dovoluje vzít s sebou hospodářský inventář a postroje, všechno ve váze dvou tun na jednu zemědělskou rodinu, a do jedné tuny jedné městské rodině. Evakuovanému hospodářství se přiznává také vyvážení skot a drůbež.

Osoby, které mají speciální zaměstnání, jako: dělníci, řemeslníci, lékaři, umělci, učenci atd., jsou oprávněni převzít též předměty nezbytně nutné pro výkon jejich zaměstnání.

Stať 17:

Nedovoluje se vyvážení: a) osobní majetek v papírových, zlatých anebo stříbrných penězích v hodnotách, s výjimkou čs. korun v množství nepřevyšující 10.000 Kčs na jednu osobu, anebo sovětských peněz více než tisíc rublů na jednu osobu; b) zlato aneb platina v odličkách, prášku nebo v kouscích; c) drahocenné kameny neřasonované; d) umělecké předměty aneb starožitnosti, jestliže tyto umělecké předměty neb starožitnosti tvoří sbírky nebo jako ojedinelé exempláře nejsou rodinným majetkem přestěhovalce; e) zbraně, s výjimkou loveckých pušek a předmětů pro bojovou potřebu; f) fotografie, s výjimkou osobních fotografií, plány a mapy.

Stať 18:

Smluvní strany se dohodly, že jmění zanechané přestěhovalci na místě bude pojiato do zvláštních seznamů, které budou sestavovány za účasti jejich plnomocníků a zástupců.

Při vyhotovování seznamu majetku zanechaného přestěhovalci plnomocníci a zástupci smluvních stran budou zjišťovati podle stanovených směrnic jeho množství a jeho hodnotu. (Formulář takového seznamu jest připojen v příloze 3 této úmluvy.)

Stať 21:

Smluvní strany se dohodly, že celní prohlídky přestěhovalci vyváženého majetku na kontrolních výjezdních střediscích budou se dít výběrovou methodou a pouze ve výjimečných případech podrobným zjišťováním.

Stať 25:

Technické podrobnosti týkající se provedení této dohody budou stanoveny zvláštní instrukcí, kterou vypracuje smíšená sovětsko-československá komise, a také dalšími jí vydávanými pokyny.

Svaz Čechů z Volyně

Vrcholnou organizací volyňských Čechů je Svaz Čechů z Volyně, Zatec, Šafaříkova 1646-50, tel. 365. Svaz hájí zájmy svých členů a vyřizuje záležitosti týkající se společných problémů vol. Čechů.

Orgánem Svazu Čechů z Volyně (SČV) je časopis „Věrná stráž“. V časopise budeme Vás soustavně seznamovat s novým prostředím a tak usnadňovat Vaše zapojení do života a práce ve vlasti.

Svaz Čechů z Volyně má své zástupce u úřadů, kde se vyřizují existenční otázky vol. Čechů:

1. Škpt. Jaroslav Kozák, styčný důstojník MNO u ministerstva sociální péče, Praha II, Vladislavova 15, IV. posch., reemigrační odbor. Vyřizuje otázky reemigrační, státního občanství (na min. vnitřní i u Československého ústavu zahraničního).

2. Ppor. Konstantin Vlasák, styčný důstojník u ministerstva zemědělství, IX. odbor, Praha-Těšnov. Vyřizuje otázky související se zemědělským osídlením.

3. Ppor. Vladimír Lešner, styčný důstojník u Osídlovacího úřadu Praha-Karlín, Invalidovna, styčná skupina MNO. Vyřizuje otázky související s umístěním živnostníků.

4. Por. Antonín Beček, styčný důstojník u okresní osídlovací komise v Litoměřicích.

5. Ppor. Josef Albrecht, styčný důstojník u okresní osídlovací komise v Kadani.

6. Ppor. Vasil Kondratjev, styčný důstojník u okresní osídlovací komise v Šumperku na Moravě.

7. Ppor. Josef Stehlík, styčný důstojník u okresní osídlovací komise v Novém Jičíně.

Odbor mládeže při Svazu Čechů z Volyně organizuje v rámci Svazu volyňskou mládež. Informace podá předseda Židlický neb tajemník Svazu. Adresa: Zatec, Šafaříkova ulice č. 1646-50, tel. 365.

Odbor žen při Svazu Čechů z Volyně organizuje sociální a pomocnou práci mezi volyňskými. Práci řídí přípravný výbor v čele s pí Svárovskou. Informaci podá Odbor žen při SČV, Zatec, Šafaříkova 1646-50, tel. 365.

Pěvecký sbor SČV, dirigent ředitel měst. hudební školy Berezovský Leonid. Zkoušky každé úterý a pátek v 19 hod. ve Svazu, Zatec, Šafaříkova 1646-50. Zveme a počítáme s Vaší pomocí.

Informace o Kruhu přátel volyňských Čechů

Kruh přátel spravuje Malinský fond, jež pečuje zejména o studující mládež. Přípravuje studentský domov. Poskytuje v nutných soc. případech finanční výpomoc. Krajané, kteří přijíždějí a potřebují nutně pomoci, hlásí to písemně neb osobně v kanceláři Kruhu přátel, Zatec, Nádražní schody 199. Mládež, která má pokračovat ve studiích, nechť se hlásí u nás. Porádíme, zprostředkujeme a pomůžeme.

Redakce Věrné stráže, redakční rada, redaktor Jaroslav Chudoba, Zatec, Šafaříkova 1646-50, tel. 365. (Příspěvky literární.)

Administrace Věrné Stráže je Zatec, Nádražní schody 199, tel. 628, tamtéž družstvo Domovina. Vede stránku hospodářskou. Zde se předplácí a hlásí změny adres. Uřaduje od 8 do 16 hod. denně. Administrátor Jindřich Dušek.

Nároky reemigrantů. Každý plnoletý reemigrant obdrží při registraci v Košicích repatriační legitimaci a 500 Kčs kapesného. Na každé dítě 100 Kčs. Neopomeňte žádat o repatriační legitimaci, která bude Vaším důležitým osobním dokladem.

Upozornění vdovám, invalidám, sirotkům a pozůstalým po padlých! Přihlaste se ihned osobně neb písemně ve Svazu Čechů z Volyně v Žatci a vyžádejte si tiskopis žádosti o podporu a zaopatření!

Upozornění všem reemigrantům z Volyně! Je v zájmu každého volyňského Čecha, aby se ihned přihlásil za člena Svazu Čechů z Volyně v Žatci, Šafaříkova 1646-50, telef. 365, a za odběratele časopisu SČV „Věrná stráž“.

Osidlování

Zemědělci. Každý reemigrant, který dosáhl věku 18 let, má právo žádat o přiděl pudy v pohraničí. Pro volyňské Čechy jsou rezervovány zemědělské usedlosti v těchto okresech: Zatec, Podbořany, Litoměřice, Cheb, Chomutov, Kadaň, Kaplice, Mar. Lázně, Rumburk, Karlovy Vary, Klatovy,

Planá, Stříbro, Sušice, Tachov, Hor. Týn, Broumov, Litomyšl, Trutnov, Šumperk, Znojmo. Žadatel o přiděl pudy (zemědělskou usedlost) podá prostřednictvím rolnické komise Svazu Čechů z Volyně v Žatci přihlášku o přiděl pudy v osídlení (formuláře obdrží na místě). Přednostní právo na osídlení mají vdovy, invalidé, pozůstalí po padlých. Pro tyto je vyhrazen žatecký okres. Nevylučuje to však možnost jejich osídlení v jiných okresech, kde jsou jejich příbuzní, kteří jim ještě budou sloužit nejen dobrou radou ale i účinnou pomocí.

Živnostníci a volná povolání. Obtížnější bude umístování reemigrantů živnostníků, učitelů, úředníků a příslušníků volných povolání. Tito budou pravděpodobně nuceni hledat umístění individuálně. Při dobré vůli a snaze najde se pro všechny přiměřené uplatnění. Fond národní obnovy v Praze (FNO) nabízí zaměstnání pro úředníky a příp. jímé při oceňování usedlostí v pohraničí. Hlaste se!

Výzva. Svaz Čechů z Volyně obrací se s naléhavou žádostí na všechny již osídlené vol. Čechy, aby poskytli svým příbuzným a známým, kteří zde nikoho nemají, všestrannou pomoc po dobu, než budou osídleni. Pozvete je k sobě aby nemuseli bydlet v přeplněném sběrném středisku. Pomozte jim najít umístění. Budou Vám vděční a jistě nebudou zahálet.

Rolnická komise SČV žádá, aby každý, kdo ví o volné zemědělské usedlosti v okresech určených pro volyňské Čechy hlásil tuto ihned rolnické komisi SČV v Žatci.

Drobné zprávy

Z administrace. Toto číslo vydáváme jako slavnostní k uvítání prvních transportů ve velkém nákladu 20.000 exemplářů. Tato Věrná stráž dostane se do rukou každé přijíždějící rodiny. Použijte jej k propagaci mezi svými přáteli. Prosíme ty, kteří dostávají list hromadně a číslo 2 z roku 1946 nerozdali, pošlete jej zpět do Žatce. Velmi nutně jej potřebujeme.

Odbor mládeže SČV v Žatci. Poslední shromáždění usneslo se na konání pravidelných schůzí. Schůze konají se každý pátek v Kruhu přátel volyňských Čechů, Zatec, Nádražní č. 199. Uvítání prvního transportu účastní se Odbor hromadně s raporem a bude nápomocen při nakládání. Mladí bratři vojáci i nevojáci přijďte každý pátek mezi nás. Poznáte nás a půjdete s námi. V. Židlický, předs.

Z Podbořan. Členové Svazu Čechů z Volyně na Podbořansku tvoří v těchto dnech hudební soubor, do kterého se již přihlásilo přes 20 členů, velkou většinou příslušníci armádních kapel. Je naděje, že kapela bude dobře reprezentovat hudební umění volyňské. Víťame tento nový krok a přejeme mu mnoho zdaru. J. R.

Blatno u Jesenice. Újezdce na Volyni je obec, kterou jsme opustili. Usadilo se nás v Blatně 14. Máme zastoupení v nár. výboru br. Novákem Vladimírem. Soužití je dobré. Dne 28. ledna zakládáme u nás Kruh přátel volyňských Čechů zasluhou Vojtěcha Babúrka, vrch. strážmistra v. v. Ustavující schůze koná se v hotelu Luhan v 7 hodin. Referuje J. Dušek, předseda Kruhu ze Žatce. Zveme volyňské bratry a jejich přátele z celého okolí.

Zprávy pro krajaný v zámohí

F. Rektor, Kitchener, Ont. Přihlásil se jeho bratranec Václav Rektor. Bratr jmenovaného žije na Moravě. Adresa: Václav Rektor, Vroutek 99, okres Podbořany, ČSR.

Josef Loukota, Kanada. Prof. Jiří Rébl, Podbořany, reál. gym., rodák jmenovaného, sděluje toto: Když odcházel na vojnu, matka ještě žila. Bratr Václav byl nasazen v Německu, bratr Vladimír zemřel. Sestra Věra provdána do Teremna žije. Sestra Žofina byla provdána do Zdobunova. Bratr Ferdinand padl u Dukly. Sestra Emilie Picková odjela do zámohí. Pište!

Zprávy svazu

Ministr arm. generál Ludvík Svoboda byl vždy a všude s námi. Nikdy mu to nezapomeneme. Dne 25. 1. 1947 navštívil sběrné středisko pro reemigranty z Volyně v Zatci.

Jako se vždy při takové příležitosti stává, byly ve zprávách Svazu o prvním volyňském plese v Zatci opomenuty osoby, které si plně zaslouhují poděkování a uznání za obětavou práci pro úspěch společného díla: Br. Pastorek, Smíd, Vlč, sestry Černá, Červenková, Cízková, Doležalová, Krejčová, Martyšová, Mesnerová, Ničoporuková, Novotná, Pánková, Pastorková, Rážová, Rejzková, Rudenková, Růtová, Svizková, Svobodová, Větrovcová, Voženilková.

Děkujeme všem jmenovaným dodatečně a ujišťujeme, že tato skutečnost byla zavíněna důvody na nás nezávadnými.

Redakci Věrné stráže!

Těším se velmi a čekám netrpělivě na Věrnou stráž, která jako by mluvila se mnou za všechny z Volyně a za všechny přátele Volyňských. Tento časopis nečtu jen sám, ale všichni kolegové z řad SNB, kterým Věrná stráž ukázala cestu k poznání volyňských krajanů. Tito mě často obklopují a musím jim vyprávět o Volyni, o tom, jak jsme tam žili, kolik nás bylo a jak je možné, aby si tak dlouho tito zachovali svůj jazyk v cizím prostředí.

Věrná stráž nejen informuje naše přátele o našem životě, ale snaží se také o to, obychoh urychleně splnili se zdejšími prostředím a zapojili se naplno do výstavby republiky v rámci budovatelského Gottwaldova plánu.

Páté číslo Věrné stráže patřilo našemu otci generálu Svobodovi a zahřálo naše srdce upřímnými jeho projevy o nás. Napadlo mě však, že té chvály je nějak mnoho, a měl jsem strach, aby nám neodradilo naše přátele. Nesmíme nechat jen o nás psát, ale sami svým životem

Upozornění pro příslušníky čs. zahraniční armády ze SSSR v okrese Znojmo. Rolnická komise Svazu Čechů z Volyně žádá již osídlené příslušníky čs. zahr. armády ze SSSR v okr. Znojmo, aby pomáhali při zajišťování zemědělských usedlostí a inventáře pro reemigranty z Volyně. — Totéž platí pro všechny volyňské Čechy již osídlené a zvláště v okresech Zatec, Podbořany, Cheb, Kadaň, Kaplice, Chomutov, Litoměřice, Mar. Lázně, Rumburk, Karlovy Vary, Klatovy, Planá, Stříbro, Sušice, Tachov, Hor. Týn, Broumov, Litomyšl, Trutno, Šumperk.

Nehasice. Je nás v této vesce usazeno 14 Volyňáků z obce Teremna a Stromovky u Lucka. Se starousedlíky a vnitrozemci vycházíme nyní dobře. Radosnou posilou je nám Věrná stráž. Všem, kteří nám tuto založili, vedou a zdokonalují a přišli do ní útěšné články a verše, patří naše upřímné volyňské díky. Tyto nezklameme a v dobrém vytrváme. Josef Žižka.

Tuchovice. Volyňští bratři připravují se na první vlastní podnik na uvítání krajanů z oblasti kvasilovské. O účinkování požádán bude volyňský soubor z Hořesedel.

Pěvecký sbor SČV připravuje vystoupení na slavnostní akademii v Zatci 22. února t. r. Konají se proto pravidelně dvakrát týdně zkoušky a to v úterý a v pátek od 19. hod. v místnosti Svazu. Hlaste se všichni, kdo máte o zpěv zájem!

Lysovice na Moravě. Již třetí vánoce jsme prožívali obklopeni jsoucí zimou a mrazem, bez úsměvu svých žen, dětí a rodičů. Stále čekáme a ohlížíme se po svých drahých a až nyní vyvstává ona radostná zvěst, že konečně jedou a přijedou. Radost tato je kalena smutnou událostí v naší obci, tragickou událostí br. Stanislava Zumra, která nám jej vyrvala z našeho středu. Byl to upřímný, spravedlivý a dobrý člověk, který nikomu neublížil a jako styčný důstojník se o nás staral věrně a svědomitě. Marné čekání věrné ženy a pěti malých dětí zkralo jeho rozum a učinil sám konec svému životu, zrovna na prahu nového radostného zítřku. Jeho pohřeb konal se dne 2. ledna 1947 ve Vyškově a za impozantní účasti občanstva, nás Volyňských, vojenské hudby z Brna, vojska a legionářů z prvního odboje. Po projevech poděkoval všem za nás V. Kréma.

Spí sladce, bratře Zumre, my na Tebe nikdy nezapomeneme a Bůh počteš za nás Tvé drahé, které jsi tolik miloval.

O. Pospíšil.

Ztráta. V sále Na stělnici byl nalezen dne 12. 1. 1947 zlatý křížek s fetiškem. Majitel nechť se přihlásí v kanceláři SČV.

Hledáme. Josef Honza, Dolní Hůrky, p. Postoloprty, hledá rtm. Jiráska, který je někde na Moravě v okrese Mikulov. Jmenovaný, nebo kdo by o něm věděl, nechť se hlásí na výše uvedenou adresu.

a skutky musíme dokazovat, že jsme opravdu těmi „Svobodovci“, na které může být národ hrdý. Mám obavy, že je stále mezi námi dosti těch, kteří berou naši čest svým nepořádným životem. Sám ve své služebné setkal jsem se s mnohými, které by bylo třeba z našeho středu vyloučiti, než naše česká veřejnost proti nám zatrpne.

Sám se snažím, aby jméno Volyňáka bylo vždy čisté, a svou prací abych získal přátele našemu drahému časopisu a Kruhu přátel volyňských Čechů.

V. Matáiko, člen SNB.

Odpovědi redakce. Br. Vlad. Hybler. Děkujeme za materiál i za námět. Budeme o něm uvažovat.

Dostali jsme k vánocům mnoho příspěvků, které jsme pro nedostatek místa a opožděné dodání nemohli uveřejnit. Děkujeme za všechny a věříme, že i v budoucnosti na „Věrnou stráž“ nezapomenete.

Upozornění všem pěstitelům chmele!

Odborná skupina oceli, železa a kovů v Praze a Československé hutě, prodejna Helka v Praze oznámili že Hanuš Neumann, velkoobchod železářský v Žatci, že jí dosud nebyly zaslány objednávky na chmelnicový drát a háčky pro rok 1947.

V této urgentní zdůrazňují Česko-

slovenské hutě, že neobdrží-li objednávky nejpozději do konce ledna t. r., nebudou moci zaručiti včasné dodávky chmelnicového drátku a háčků. Z uvedených důvodů Vás žádáme, abyste této záležitosti věnovali svoji pozornost. Stoupačí drátek objednejte č. 9½, háčky z lesklého drátu č. 25

(jiný se nevyrábí), konstrukční drát všech čísel.

Objednávky zašlete urychleně na zemědělské oddělení firmy Hanuš Neumann velkoobchod železářský v Žatci.

*

<p>KRUMHOLC JAN — řezník Trmice — Ústí nad Labem</p>	<p>Fotoatelier ČURDA FRANTIŠEK Znojmo, Kolárova 22</p>
<p>Nejlepší knihy a papírnické zboží Vám dodá fa knihkupecství a papírnictví J. Foitík Podbořany, Revoluční 200 <small>Bratři! Pamatujte hesla Svůj k svému!</small></p>	<p>Konfekce a textilie všeho druhu! Vladimír Žitný, Šumperk, Lužickosrbská 2</p> <p>ČURDA ANTONÍN — řeznictví Svatava 232, u Falknova nad Ohří</p>
<p>FINDEJS JOSEF — řeznictví a uzenářství Most, Koněvova ul. 339</p>	<p>Ing. ALEXANDR ŠAJDR — chem. čistírna Brandýs nad Labem</p>
<p>J. DAMAŠEK, řezník Trnovany u Teplic, Dr. Edvarda Beneše 9</p>	<p>Klígl Vladimír Velkoobchod stavebninami, výroba cementového zboží Žatec, Leoše Janáčka 1270, tel. 654</p>
<p>VOSTŘEL ALEXANDR hostinec — řeznictví — uzenářství Malá Černoc, p. Velká Černoc</p>	<p><i>Rychle řídití auto Vás naučí</i> autoškola Václav Vlček Žatec, Šafaříkova 1646/50, tel. 338</p>
<p>ČERVENKA ANTONÍN, trafikant Mladějvice č. 85, okr. Šternberk</p>	<p>Veškeré stavby, projekty a odhady provádí nejlépe národní správa ty</p>
<p>V Žatci a okolí kupujte dříví od svého krajana VLADIMÍRA RUTA, Žatec, Masarykova 351 — Telefon čís. 538</p>	<p>Vilém Fuchs stavitel Žatec, Oblouková ulice čp. 18, telefon 334</p>
<p>ALEXANDR LEVICKÝ, řeznictví a uzenářství Měcholupy u Žatce.</p>	<p>Vladimír Růta Žatec, Masarykova 351 - Tel. 538</p>
<p>Mlýn, kde se mele po volyňsku! VLADIMÍR VOREL, Babice 48, p. Olbramovice.</p>	<p><i>dodá Vám nejlepší palivové dříví</i></p>
<p>ADOLF PRASK, kovář a podkovář Řadičevy u Žatce</p>	
<p>Pramen levného nákupu textilií! Krausa Vladimír, Kraslice, Masarykova 69</p>	

Vítáme Vás doma ve staré vlasti!

*Přejeme Vám, abyste byli šťastní!
Při zařizování svých domácností neopomeňte se obrátit na firmu*

Hanuš Neumann, Žatec, Nám. Dr. Beneše 151

Telefon 387-685

která Vás nejlépe obslouží z bohatě zásobených skladů,
dodá potřeby pro domácnost, vše pro chmelaře, vše pro
dílny, komfortní zařízení pro kuchyň.

PROHLÉDNĚTE SI JEDENÁCT VÝKLADNÍCH SKŘÍŇÍ

Získávejte odběratelé Věrné straži!

Zúčastněte se získávací soutěže. Budete odměněni.
Bratr Vorel z Babic na Moravě získal a zaplatil
za 30 odběratel. Získal bezplatnou inserci svému
podniku - jeho fotografie bude otištěna v časopisě
a osobně obdrží 100 kanadských cigaret.

Administrace.

Rezníci a uzenáři v Žatci

kde nakoupíte vše jako na Volyni:

Chour Ladislav, Havlíčkovo 489/6, tel. 594
Maňáko Pavel, Hošťálkova 67/13, tel. 474
Novák Josef, nám. Dr. Ed. Beneše 5, tel. 320
Sup Jaroslav, Masarykova 353, tel. 436
Vlasák Stanislav, Masarykova 336/23, tel. 440

Hostince v Žatci

kde se budete cítit jako doma:

Tabulka Josef, rest. „U pošty“,
Masarykova 351 — Telefon 593
Restaurace „U Kapitána“, Žatec, vedle pošty
Restaurace „Pratok“, Coufal F., u kostela
Hotel „Praha“, Masarykova 349 — Telef. 691

V Žatci doporučujeme:

Foto — kino — optika
Alexandr Pánek, Žatec, Stalinova 7, tel. 691
Textilie
Gleich Ant., Žatec, nám. Dr. E. Beneše 41
Pihrlovo holičství, Stalinova, v domě ONV
Vágnerova mlékárna, Masarykova ul.
Vojarovo pekařství, Lidická 202/5, tel. 8133

Krajanům z VOLYNĚ věrně slouží

Okresní záložna hospodářská v Žatci

peněžní středisko zemědělského venkova.

Vklady — Finanční a daňové porady —
Provozovací úvěry novým nabyvatelům půdy
v pohraničí

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz ČzV nákl. Družstva „Domovina“. Odp. redaktor Jaroslav Chudoba. Redakce: Žatec, Šafaříkova ul. 1646/50, telefon 365. Administrace: Žatec, Nádražní schody 199, telefon 628. Administrátor J. Dušek. Tiskne „Svoboda“ fil. v Žatci, telefon 374 a 390. Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze čj. IA-Gze-2372-OB. Dohledací pošt. úřad Žatec. Předplatné na rok 1947 je 120 Kčs.